

Nynazisme

- et undervisningsmateriale

Lærervejledning

Fag: Historie, kristendomskundskab, samfundsfag, dansk

Niveau: 8.-10. klasse

Indhold:

Introduktion

Filmene

Baggrundsviden

Undervisningsmoduler

Tre eksempler på flerfaglige forløb

DET DANSKE FILMINSTITUT

Dansk Institut for Internationale Studier
Holocaust og folkedrab

Introduktion

Hvorfor lige nynazisme? Er det ikke et overstået kapitel fra start-1990'erne, og drejer det sig ikke i virkeligheden om så ubetydelig, og til tider komisk, en gruppe, at det kan være vanskeligt at motivere eleverne til at arbejde med emnet?

Virkeligheden er, at Danmarks Nationalsocialistiske Bevægelse (DNSB) oplever tilgang, og det samme gælder en række højrenationale organisationer, særligt i og omkring Århus – fx White Pride, Nysir og Vederfølner. Ifølge DNSB selv er organisationen genstand for interesse fra unge i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne, og nogle af de interesserede ender med at blive del af DNSB. Nynazismens tiltrækningskraft er under alle omstændigheder af en universel karakter: stærk gruppeidentitet og sammenhold, et kraftfuldt image, voldsfascination osv. En række aspekter og problematikker kan uden videre overføres på andre ekstreme grupper i samfundet. Arbejdet med nynazisme kan også fungere som en pragmatisk tilgang til følsomme emner som ekstremisme og fjendebilleder.

Kombinerer man dette med de tre film, som dette materiale tager udgangspunkt i, *American History X*, *The Believer* samt *Hvad rager det mig!*, har man et godt udgangspunkt for at arbejde med gruppedynamik, værdier, identitet, fascination, hate speech, fjendebilleder, antisemitisme og Holocaust-benægtelse.

Arbejdet med lærervejledning og materialesamling

Denne lærervejledning og den tilhørende materialesamling tager udgangspunkt i de tre film. Materialet byder på en række valgfrie moduler, der kan sammensættes efter pædagogisk og didaktisk temperament samt tid til rådighed. Se gerne på modulerne som "byggeklodser" uden en fast vejledning til, hvordan de samles. Det kan være en god idé at inddrage eleverne i sammensætningen af "byggeklodserne", men er man i tidsnød, kan man bagerst i denne lærervejledning finde tre forslag til sammensætning af moduler.

Vi anbefaler, at man starter med at læse den korte beskrivelse af filmene her i lærervejledningen, ligesom det er muligt at indhente yderligere baggrundsviden. Der er en oversigt over supplerende viden til eleverne bagerst i materialesamlingen, herunder links til relevante hjemmesider, fag- og skønlitteratur, yderligere film og sociale medier som Youtube.

Flerfagligt samarbejde

Har man mulighed for at gøre forløbet flerfagligt, kan de involverede lærere med fordel mødes til en gennemgang af de forskellige moduler, som er beskrevet i denne vejledning. Hvert modul indledes med en kort beskrivelse af de involverede fag, relevante trinmål samt forslag til antal lektioner. Det er selvsagt vejledende og kan tilpasses efter behov. Kig også i materialesamlingen, hvor du finder modulerne i pdf-format (til udprintning eller online anvendelse). På baggrund af samtalen mellem de involverede lærere, tiden til rådighed og indholdet af materialesamlingen sammensættes et undervisningsforløb.

Et alternativ til denne proces er at lade eleverne få indflydelse på undervisningens sammensætning. Indled forløbet med en overordnet beskrivelse: "Hvad er det, vi skal arbejde med, og hvorfor?". Præsenter derefter eleverne for forløbets rammer, som aftalt mellem de involverede lærere: antal lektioner til rådighed, inddragelse af it m.m. og giv dem et indblik i de forskellige moduler. Lad derefter eleverne argumentere sig frem til undervisningsforløbets sammensætning og arbejdsformer undervejs. Skal alle f.eks.

arbejde med de samme opgaver? Hvilke undervisningsformer ønsker I: værkstedsundervisning, læreroplæg, gruppearbejde etc.? I denne proces har underviseren en mere vejledende rolle, men skal være den, der bevarer overblikket og træder til, hvis der opstår konflikter undervejs. Denne arbejdsform forbereder eleverne til *deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter*, som beskrevet i formålsparagraffen, og styrker samtidig elevernes motivation og hele demokratiseringsprocessen, som ellers kan være vanskelig at indarbejde i den daglige undervisning.

Det kan være vanskeligt at finde tiden til flerfaglige forløb i afgangsklasserne, men modulerne i denne materialesamling er målrettet afgangselever og giver ikke kun eleverne færdigheder indenfor de involverede fag, men styrker også i opbygning, arbejds- og fremlæggelsesformer elevens retoriske evner, samt evnen til at udvælge centrale områder i forskellige tekst- og medietyper og at argumentere for egne synspunkter. Modulerne giver således ikke blot et indblik i nynazisme, Holocaust-benægtelse, religion etc., men indeholder samtidig et metaplan, der kan overføres til samtlige mundtlige afgangsprøvefag. Ligesom modulerne integrerer it og sociale medier og dermed er med til at gøre undervisningen mere mobil og varieret.

Filmene

American History X

<http://www.youtube.com/watch?v=jXaZENPQrsw>

USA, 1998, 119 minutter

"American History X" er en af de mere bemærkelsesværdige film om nynazisme: en velproduceret og underholdende Hollywood-produktion om et svært og kontroversielt emne, båret af en fremragende præstation af Edward Norton i hovedrollen.

Filmen kredser om had og desperation i et bandehærgat og voldeligt kvarter i Los Angeles. Hovedpersonerne er to brødre, Derek og Danny. Begge er dygtige drenge med gode skoleegenskaber, men begge ender som skinheads i et nynazistisk miljø. Det går galt for storebroder Derek, da faderen bliver dræbt. Efter faderens død forsøger Derek at agere familiens overhoved, men han har selv behov for et forbillede, som han finder i den midaldrende nynazistiske leder, Cameron. Snart er Derek på vej til en lovende karriere inden for den ekstreme bevægelse.

Filmen starter med, at Derek begår overlagt mord på to sorte biltyve. Derek slipper med tre års fængsel for uagtsomt manddrab. I fængslet bliver han tæsket, udsat for en ydmygende voldtægt og ender med at være jaget vildt. Han reddes imidlertid af sin sorte arbejdskollega i fængslets vaskeri. Et pudsigt venskab opstår, og Derek gør langsomt op med sin nynazistiske fortid.

Efter sin løsladelse modtages Derek som en helt af sin bror og hele det nynazistiske miljø. Selv har han kun et ønske om at kappe båndene til den nynazistiske bevægelse, og han formår også at få lillebroderen Danny til at kvitte nynazismen. Men deres udtræden accepteres ikke af det ekstreme miljø, og det ender med et voldeligt opgør.

"American History X" giver et overbevisende bud på, hvorfor nogle tiltrækkes af nynazismen. Her skal forklaringen findes i socio-økonomiske omstændigheder, hvor unge finder håb i en ekstrem ideologi. I nynazismen møder de et fast gruppefællesskab, hvor fjendebillederne er klare, og symboler er med til at give mening med fællesskabet. Samtidig viser filmen, hvordan demagogiske personligheder i miljøet har let spil overfor identitetssvage og socialt udsatte unge.

The Believer

<http://www.youtube.com/watch?v=YJI6N4ygJ8c>

USA, 2001, 102 minutter

"The Believer" er på overfladen en film, der kan minde noget om "American History X". Begge film handler om unge, intelligente nynazister. Men "The Believer" er mere avanceret i sit syn på ideologi og religion – på flere måder en "sværere" film end "American History X", men også en film der giver mulighed for at komme andre veje rundt omkring nynazisme-temaet.

Filmen er inspireret af virkelige hændelser og handler om en ung og intelligent mand, Danny, som paradoksalt nok både er nynazistisk skinhead og jøde.

I flashback møder vi Danny som en diskussionslysten og intelligent dreng, der stiller kritiske spørgsmål til den religion, han er født ind i. Danny får ikke de svar, han søger, og konsekvensen bliver, at han vender sig mod sine egne rødder og jødedommen. Danny opsøger et fascistisk miljø, hvor hans retoriske evner imponerer, om end hans voldsomme jødehad og argumentation for at dræbe jøder er svær at kapere i miljøet.

Danny bliver dybere og dybere involveret i nynazistiske aktioner mod jøder, men samtidig opstår der en splittelse og tvivl i ham. Han må erkende, at han er en del af det jødiske folk og den tro, som han foragter. Sideløbende med den jødiske erkendelse bliver grebet strammet om Dannys tilværelse. Ikke blot er han godt i gang med at destruere sig selv, men samtidig er en journalist på sporet af hans jødiske baggrund.

Filmen tager ikke stilling. Dannys lange monologer fremstår uimodsagte, og da han samtidig bliver fremstillet med en vis sympati og stor karisma, stiller filmen store krav til tilskuerens dømmekraft, og netop derfor giver den mulighed for indholdsrigte diskussioner. Filmen sætter bl.a. fokus på, hvad der er "samfundets skyld", og hvad der er et personligt ansvar, når unge havner i et nynazistisk miljø.

Hvad rager det mig!

<http://www.filmstriben.dk/skole/filmdetails.aspx?id=2557207600>

Sverige, 2000, 58 minutter

Sverige, 1999. Nynazisme skræmmer det svenske samfund med attentater og mord, og de store svenske dagblade bringer i fællesskab fotos af 62 navngivne nynazister. Midt i dette virvar flytter tre nynazister til den lille skånske by Tomelilla. Hurtigt breder frygten sig blandt lokalbefolkningen, og der indkaldes til borgermøde.

Ylva Floreman, der selv bor i området, beslutter sig for at lave denne dokumentarfilm om, hvad hun betegner som vores egen rædsel, og det, vi ikke vil se. Hun opsøger fem organiserede nynazister mellem 18 og 24 år samt to 16-årige drenge med en forkærlighed for nazisme. Gennem stædig og konfronterende dialog lykkes det Ylva Floreman at opnå en fortrolighed med de unge nynazister og formidle et indblik i deres liv og tanker.

Dokumentarfilmen giver et indblik i, hvorfor nogle unge drenge/mænd tiltrækkes af ekstremisme og nynazisme i et samfund, der ellers fremstår som demokratisk og tolerant. Samtidig giver filmen et fint indblik i nynazismens tankegang og tiltrækningskraft. For de involverede nynazister spiller tatoveringer og nazistiske ikoner en rolle, ligesom fællesskabet og voldsdyrkelsen er med til at give de unge et livsindhold. Antisemitisme og Holocaust-benægtelse spiller kun en lille rolle i filmen, mens det er racismen og volden, der er den altoverskyggende bevæggrund for nynazisterne.

Filmen dæmoniserer ikke de unge nynazister. Tværtimod er der tale om unge drenge/mænd, som nok er havnet i vildfarelse, men som også drømmer om et meningsfuldt liv med arbejde, kæreste og venner og et velfungerende familieliv. Filmens budskab er, at det ikke nytter at dæmonisere en gruppe mennesker, for så fralægger man sig ethvert ansvar. Dokumentaren indeholder nogle direkte og kontante forklaringer på unge menneskers fascination af nynazismens fællesskab og grunde til at forlade samme, men vil for nogle elever opleves som langtrukket. Man kan derfor vælge at vise dokumentaren fra begyndelsen til 32:02 og igen fra 43:00 til slutningen.

Sådan skaffer du filmene

Spillefilmene "American History X" og "The Believer" er udgivet på dvd herhjemme og kan skaffes i almindelig handel.

Dokumentarfilmen "Hvad rager det mig" distribueres af Det Danske Filminstitut og kan ses i DVD-kvalitet på www.filmstriben.dk (NB! Kræver abonnement). DFI har tidligere distribueret filmen på dvd, og denne version kan muligvis skaffes via Center for Undervisningsmidler eller folkebiblioteket.

Baggrundsviden

Holocaust og benægtelse

Hjemmesiden www.holocaust.dk er et godt fundament for undervisningen i dette emne. Siden er udarbejdet af Dansk Institut for Internationale Studier, Holocaust og folkedrab, og den behandler bl.a. Holocaust-benægtelse, hate speech, antisemitisme, ytringsfrihed samt kildekritik. Hjemmesiden www.folkedrab.dk/holocaust, som ligeledes er udarbejdet af DIIS, Holocaust og folkedrab, rummer mange ressourcer med fokus på Holocaust, men også på folkedrab generelt.

NB! Bemærk, at der også findes en dansk hjemmeside med adressen www.holocaust.nu – som er drevet af holocaust-benægttere! I arbejdet med fx kildekritik kan denne side være interessant at holde op mod www.holocaust.dk. Vær også opmærksom på, at elever, som googler, let kan komme ind på denne side i deres jagt på facts.

På bogform fungerer "Løgnens veje" og "Auschwitz og Benægtelse" af Jacques Blum og Eva Bøggild som en god introduktion til emnet.

Værdier

Arbejdet med værdier kan suppleres med Lilian Zøllners og Tim Jensens artikler i "værdier i skolen og samfundet": http://static.sdu.dk/mediafiles//Files/Om_SDU/Institutter/lfpr/Gymnasiepaedagogik/skrift_nr_12.pdf

Nynazisme

Der findes beklageligvis ikke mange faglige beskrivelser af nynazismen som bevægelse på internettet, men en kort beskrivelse kan findes på www.holocaust-uddannelse.dk/eftertid/nynazisme.asp.

DR lavede i 2006 et radioprogram om den yderste højrefløj, som man kan lytte til her: "Højrefløjen og Nynazisme i Danmark": <http://www.dr.dk/P1/Klubvaerelset/Udsendelser/2006/09/13100537.htm>

Dagbladet Information har samlet en række artikler om nynazismen og dens fremmarch: <http://www.information.dk/emne/nynazisme>

På bogform findes eksempelvis Ole Lindboes "Nynazismen – magt eller afmagt" fra 2002, som er en undervisningsbog til elever på ungdomsuddannelserne. Lindboe har også udgivet bogen "Blod og Ære – den nye nazisme"

Om forfatteren

Rainar Rye Larsen har fire års undervisningserfaring fra folkeskolens ældste klasser, og har i den forbindelse ført tre klasser gennem den mundtlige afgangsprøve i historie. Han har udover deltagelse i DIIS' og Yad Vashems kursus i Israel, planlagt og gennemført flere studieture til bl.a. Berlin med fokus på nazismen samt Holocaust. I sin fritid arbejder han med udvikling af hjemmesider til undervisningsbrug i historie. Senest på projektet www.ghettoliv.dk.

Redaktion:

Sine Molbæk-Steensig (DIIS), Lisbet Halvorsen (DIIS) og Flemming Kaspersen (DFI)

Dansk Institut for Internationale Studier, Holocaust og folkedrab: www.folkedrab.dk

Det Danske Filminstitut: www.dfi.dk/filmiskolen

Undervisningsmoduler

De følgende sider introducerer syv forskellige moduler. Fælles for modulerne er opbygningen i overemne, antal anbefalede lektioner, involverede fag og opnåede trinmål (efter 9. klasse). Denne oversigt skulle gerne gøre det overskueligt for undervisere og elever at sammensætte et relevant undervisningsforløb. Der henvises til den tilhørende materialesamling for en detaljeret beskrivelse af de enkelte forløb. Det er også her, I finder arbejds- og observationsark samt forslag til supplerende viden.

Engelsk er ikke en del af trinmålsoversigten, men vælger man at inddrage filmene *American History X* og *The Believer* og vise dem med engelske tekster, kan følgende trinmål opnås:

- Forstå hovedindhold og specifik information inden for forskellige genrer af talt engelsk om en række udvalgte emner af personlig, kulturel og samfundsmæssig relevans.
- Forstå hovedindhold og specifik information af lyd- og billedmedier, der også omfatter udvalgte regionale og sociale varianter af talt engelsk.
- Anvende viden om dagligliv, levevilkår, værdier og normer hos forskellige befolkningsgrupper, primært i lande, hvor engelsk anvendes som modersmål og sekundært i lande, hvor engelsk anvendes som andetsprog.

Film i undervisningen bør som udgangspunkt altid vises to gange, og i den forbindelse kunne den ene fremvisning være med danske undertekster, og den efterfølgende på engelsk. Bemærk, at der ikke er udarbejdet engelsksproget materiale til filmene i denne vejledning.

Modul 1a	“Religion”	Antal lektioner: (filmen) + 3	
Indhold:	Jødedom, traditioner, antisemitisme, myter, diaspora		
Fag:	Kristendomskundskab	Historie	Samfundsfag
Slutmål:	<ul style="list-style-type: none"> - diskutere og forholde sig til grundlæggende tilværelses-spørgsmål og trosvalg på et fagligt grundlag - forholde sig til og tolke udvalgte fortællinger fra Det Gamle og Nye Testamente - diskutere grundlæggende tilværelsesspørgsmåls betydning i lyset af de bibelske fortællinger - kende til og forholde sig til centrale dele af udvalgte religioner og livsopfattelser med særlig betydning for danske forhold herunder deres relation til det omgivende samfund - kende til centrale grundbegreber inden for udvalgte religioner og livsopfattelser, samt diskutere og sammenholde værdierne bag disse - beskrive og forholde sig til brugen og betydningen af symboler og ritualer i forskellige religioner 	<ul style="list-style-type: none"> - give eksempler på, at en periodes fremherskende værdier og holdninger kan forklare afgørende begivenheder og samfundsforandringer - karakterisere forskellige typer af ind- og udvandring og diskutere kulturmødets positive og negative sider - forklare, hvorfor den historiske udvikling i nogle perioder var præget af kontinuitet og i andre af brud - søge oplysninger i forskellige medier og kunne bearbejde disse oplysninger og vurdere deres kildeværdi - formulere historiske problemstillinger og præsentere løsningsforslag hertil 	<ul style="list-style-type: none"> - give eksempler på politiske partier, interesse-organisationer og græsrodsbevægelser og anvende tilgængelige informationsbaser til at belyse sådanne organisationers synspunkter og interesser - give eksempler på og forklare, hvordan politiske synspunkter kan være knyttet til social og økonomisk placering, til alder og køn og etnicitet og religion - give eksempler på brug af politisk retorik i den offentlige debat og forklare, hvordan politiske nyheder kan påvirke den politiske proces - reflektere over, hvad egne og andres opfattelser af mennesker med anderledes levevilkår, levevis, tilhørsforhold og forestillinger betyder for gensidig accept og samspil i hverdagslivet

Modul 1b	“Holocaust og benægtelse”	Antal lektioner: (filmen) + 3	
Indhold:	Holocaust, Holocaust-benægtelse, kildekritik, antisemitisme, kampen om erindringen		
Fag:	Historie	Samfundsfag	Dansk
Trinmål:	<ul style="list-style-type: none"> - søge oplysninger i forskellige medier og kunne bearbejde disse oplysninger og vurdere deres kildeværdi - formulere historiske problemstillinger og præsentere løsningsforslag hertil - give eksempler på, at en periodes fremherskende værdier og holdninger kan forklare afgørende begivenheder og samfundsforandringer 	<ul style="list-style-type: none"> - give eksempler på brug af politisk retorik i den offentlige debat og forklare, hvordan politiske nyheder kan påvirke den politiske proces - gøre rede for de rettigheder og pligter, borgeren i Danmark har efter grundloven 	<ul style="list-style-type: none"> - karakterisere sproget og bruge det bevidst til kommunikation, argumentation, problemløsning og formidling af viden - fortolke, vurdere og perspektivere tekster og andre udtryksformer ud fra såvel umiddelbar oplevelse som analytisk forståelse - vurdere og perspektivere værdier og værdiforestillinger i andres udsagn samt i tekster og andre udtryksformer •

Modul 1c Modul 2c Modul 3c	“Værdier, identitet og gruppedannelse”	Antal lektioner: (filmen) + 3	
Indhold:	Identitet, grupper, værdier, terminale og instrumentale værdier, roller		
Fag:	Kristendomskundskab	Historie	Samfundsfag
Slutmål:	<ul style="list-style-type: none"> - identificere forskellige menneske- og natursyn og forholde sig til dem på baggrund af normer, etikker og bagvedliggende værdier - diskutere og forholde sig til egen og andres opfattelse af tilværelsen på et fagligt grundlag. 	<ul style="list-style-type: none"> - give eksempler på, at en periodes fremherskende værdier og holdninger kan forklare afgørende begivenheder og samfundsforandringer 	<ul style="list-style-type: none"> - give eksempler på sociale klasser eller grupper og på sociale og kulturelle fællesskaber - give eksempler på sociale konflikter i det moderne samfund - give eksempler på forhold, der medvirker til dannelsen af forskellige roller i samfundet - give eksempler på, hvordan uddannelses-institutioner bidrager til børns og unges inddragelse eller marginalisering i forhold til samfundet - reflektere over, hvad egne og andres opfattelser af mennesker med anderledes levevilkår, levevis, tilhørsforhold og forestillinger betyder for gensidig accept og samspil i hverdagslivet - anvende deres viden om sociale og kulturelle forhold som baggrund for at diskutere sociale problemer og konflikter

Modul 1d Modul 2d Modul 3d	“Hate speech og retorik”	Antal lektioner: (filmen) + 3	
Indhold:	hate speech, retorik, etos, logos, patos, sproget som våben og magtfaktor		
Fag:	Historie	Samfundsfag	Dansk
Slutmål:	<ul style="list-style-type: none"> - kunne beskrive forskellige tidsaldres former for magt-anvendelse og diskutere begrundelser og konsekvenser 	<ul style="list-style-type: none"> - give eksempler på brug af politisk retorik i den offentlige debat og forklare, hvordan politiske nyheder kan påvirke den politiske proces - gøre rede for de rettigheder og pligter, borgeren i Danmark har efter grundloven 	<ul style="list-style-type: none"> - fremlægge og formidle stof med indsigt i, hvilken form der passer til situationen, og hvilke hjælpemidler der bedst støtter hensigten - bruge kropssprog og stemme som udtryksmiddel afpasset efter genre og kommunikationssituation - vurdere og perspektivere værdier og værdiforestillinger i andres udsagn samt i tekster og andre udtryksformer

Modul 2a Modul 3a	“Veje ud af ekstremisme”	Antal lektioner: (filmen) + 3
Indhold:	grupper, primære og sekundære grupper, roller, referencegrupper, værdier	
Fag:	Kristendomskundskab	Samfundsfag
Slutmål:	- diskutere og forholde sig til egen og andres opfattelse af tilværelsen på et fagligt grundlag	- give eksempler på sociale klasser eller grupper og på sociale og kulturelle fællesskaber - give eksempler på sociale konflikter i det moderne samfund - give eksempler på forhold, der medvirker til dannelsen af forskellige roller i samfundet - give eksempler på, hvordan uddannelsesinstitutioner bidrager til børns og unges inddragelse eller marginalisering i forhold til samfundet - reflektere over, hvad egne og andres opfattelser af mennesker med anderledes levevilkår, levevis, tilhørsforhold og forestillinger betyder for gensidig accept og samspil i hverdagslivet - anvende deres viden om sociale og kulturelle forhold som baggrund for at diskutere sociale problemer og konflikter

Modul 2b Modul 3b	“Fjendebilleder”	Antal lektioner: (filmen) + 4
Indhold:	Fjendebilleder, folkedrabets stadier, dehumanisering, kategorisering, retorik	
Fag:	Historie	Samfundsfag
Slutmål:	- give eksempler på, at en periodes fremherskende værdier og holdninger kan forklare afgørende begivenheder og samfundsforandringer - karakterisere forskellige typer af ind- og udvandring og diskutere kulturmødets positive og negative sider - kunne beskrive forskellige tidsaldres former for magtanvendelse og diskutere begrundelser og konsekvenser - søge oplysninger i forskellige medier og kunne bearbejde disse oplysninger og vurdere deres kildeværdi	- give eksempler på politiske partier, interesseorganisationer og græsrodsbevægelser og anvende tilgængelige informationsbaser til at belyse sådanne organisationers synspunkter og interesser - give eksempler på brug af politisk retorik i den offentlige debat og forklare, hvordan politiske nyheder kan påvirke den politiske proces - gøre rede for ideen om retsstaten og borgerens retssikkerhed og diskutere betydningen af borgerens retssikkerhed i et demokrati

Modul 4	“Fagordbog”	Antal lektioner: efter behov
Indhold:	udarbejdelse af egen fagordbog, begrebsafklaring	
Fag:	Dansk - historie - samfundsfag - kristendomskundskab	
Slutmål:	- udvikle et nuanceret ord- og begrebsforråd - indsamle stof og disponere indholdet, så det fremmer hensigten med kommunikationen - beherske ord og begreber fra mange forskellige fagområder	

Tre eksempler på flerfaglige forløb

Nedenfor er der tre eksempler på flerfaglige forløb i størrelserne **small**, **medium** og **large**, baseret på antal lektioner til rådighed.

Small

lektioner: 8-9

fag: historie, samfundsfag, dansk, kristendomskundskab (samt evt. engelsk)

indhold: jødedom, antisemitisme, Holocaust-benægtelse, grupper, identitet, fjendebilleder, retorik, hate speech, myter

Medium

lektioner: 10-11

fag: historie, samfundsfag, dansk, kristendomskundskab (samt evt. engelsk)

indhold: jødedom, antisemitisme, Holocaust-benægtelse, grupper, identitet, fjendebilleder, retorik, hate speech, myter, værdier

Large

lektioner: 21

fag: historie, samfundsfag, dansk, kristendomskundskab (samt evt. engelsk)

indhold: jødedom, antisemitisme, Holocaust-benægtelse, grupper, identitet, fjendebilleder, retorik, hate speech, myter, værdier

SMALL

Small tager udgangspunkt i én af de tre film *The Believer*, *American History X* eller *Hvad rager det mig!*, og indeholder udover selve filmen gruppearbejde med observationsark og mundtlig fremlæggelse.

Lektion 1

Præsentation af forløbet, herunder tid til rådighed, fysiske rammer og forløbets formål.

Gennemgang af modulerne 1a - 1d og inddeling i grupper. Alle undervisere er bekendte med forskellige gruppedannelsesmetoder. Man kan fx gennemgå modulerne og placere dem på fire forskellige borde rundt om i klassen og derpå bede eleverne vælge modul ud fra *interesse*.

Når eleverne har valgt moduler eller har fået tildelt et modul, så lad dem læse opgavebeskrivelsen og "baggrundsviden" igennem (se den tilhørende materialesamling), og lad dem stille korte forståelsesspørgsmål.

Lektion 2 - 4

Filmfremvisning. Inden filmen startes, kan det være en fordel at læse den korte beskrivelse af filmen op. Hvis eleverne kender rammerne for filmen, vil de også lettere kunne "spore" sig ind på de relevante elementer.

Lektion 5 - 7

Grupperne forbereder deres fremlæggelser. Her er vejlederrollen ekstra vigtig. Motiver eleverne til at bruge den supplerende viden, og pas på, at grupperne ikke fokuserer for meget på fremlæggelsens form, men bevarer fokus på indhold. Er man meget produktorienteret, kan man udvide antallet af lektioner til rådighed i denne del af forløbet.

Lektion 8 (9)

Fremlæggelser. Her kan ligeledes tilføjes en ekstra lektion, alt efter temperament og kendskab til klassens evne til at overholde tidsfrister, da denne lektion kræver en stram styring af tiden med (op til) fire fremlæggelser af ti minutters varighed. Det anbefales, at der gives øjeblikkelig tilbagemelding på gruppens fremlæggelse, ligesom flere af gruppernes fremlæggelser vil skabe en engageret debat blandt eleverne – og det anbefales at udvise fleksibilitet i den sammenhæng, hvis det er muligt.

MEDIUM

Bygger videre på **small** og har således de fleste af modulerne til fælles. I medium udvides forløbet dog med et ekstra modul. I dette tilfælde introduceres modulet "fagordbog" for klassen. Du finder dette modul i materialesamlingen. Modulet placeres som lektion 2 i forløbet, så eleverne har kendskab til ordbogens formål, inden de påbegynder arbejdet med de faglige begreber.

Lektion 1

Se lektion 1 i **small**

Lektion 2

Fagordbog. Ordbogen og formålet med den præsenteres for eleverne. Afgør med eleverne om ordbogen skal være i papir-udgave eller oprettes elektronisk. Her kan samlemapper i ElevIntra være et godt sted at starte. Diskuter også, om ordbogen skal oprettes individuelt eller som et fælles klasseprojekt.

Lektion 3-10

Følger strukturen fra **small**.

LARGE

Dette forløb bygger igen videre på **small** og **medium** og har således de første 10-11 moduler til fælles med **medium**. Forskellen er, at large indeholder to film og dermed to gange arbejde med observationsark. Large åbner op for sammenligninger af ligheder og forskelle på de anvendte film, ligesom observationsarkene ikke er fuldstændig identiske.

Lektion 10 - 14 (afhængig af valgte film)

Visning af film nummer 2. Inden filmen startes, kan det være en fordel at læse den korte beskrivelse af filmen op. Hvis eleverne kender rammerne for filmen, vil de også lettere kunne "spore" sig ind på de relevante elementer.

Lektion 15 - 17

Grupperne forbereder fremlæggelserne – husk fokus på ligheder og forskelle mellem filmene! Her er vejlederrollen ekstra vigtig. Motiver eleverne til at bruge den supplerende viden, og pas på, at grupperne ikke fokuserer for meget på fremlæggelsens form, men bevarer fokus på indhold. Er man meget produktorienteret, kan man udvide antallet af lektioner til rådighed i denne del af forløbet.

Lektion 18 - 19

Fremlæggelser. Her kan ligeledes tilføjes en ekstra lektion, alt efter temperament og kendskab til klassens evne til at overholde tidsfrister, da denne lektion kræver en stram

styring af tiden med (op til) fire fremlæggelser af ti minutters varighed. Det kan anbefales, at der gives øjeblikkelig tilbagemelding på gruppens fremlæggelse, ligesom flere af gruppernes fremlæggelser sikkert vil skabe debat blandt eleverne – den form for engagement og spontan debat bør der være plads til, og det anbefales derfor at udvise fleksibilitet i den sammenhæng.

Lektion 20 - 21

I disse lektioner skal klassen forsøge at opstille en række overordnede observationer baseret på de involverede film og arbejdet med dem. Arbejdet kan foregå på flere forskellige måder. Del evt. spørgsmålene, og lad grupper arbejde med 1-2 spørgsmål, som skal besvares mundtligt for resten af klassen, eller diskuter ét spørgsmål ad gangen med hele klassen samlet. Få evt. en eller flere elever til at være referenter:

1. Hvad kendetegner de nynazistiske grupper? (udseende, "uniformering", symboler, værdier, alder og køn, aktiviteter med mere)
2. Hvilken rolle spiller antisemitisme og Holocaust-benægtelse?
3. Hvordan er den nynazistiske retorik?
4. Hvorfor bliver folk medlemmer af grupperne?
5. Hvilke primære grunde angives som årsag til, at medlemmer ønsker at forlade bevægelsen?

HUSK at inddrage sammenligninger mellem de to film, som eleverne arbejder med, i besvarelsen af de oven nævnte spørgsmål. Kig fx på ligheder og forskelle i filmstil, personbeskrivelse, genre, plot, morale etc.